

Motion till riksdagen 2012/13:U305

av Finn Bengtsson (M)

Natomedlemskap

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Nato.

Motivering

Svensk försvars- och säkerhetspolitik har under de senaste decennierna genomgått stora förändringar. Stegvis har gamla sanningar utmanats och omprövats. Det kalla krigets neutralitetspolitik tjänade oss väl under dåvarande förutsättningar. Den militära alliansfriheten, med en option till neutralitet i händelse av krig i vårt närområde, som därpå följde var en tillfredsställande positionering. 2002 togs nästa steg. Sverige var nu militärt alliansfritt, utan utpekad neutralitetsoption. I 2009 års inriktningsproposition med medföljande solidaritetsförklaring stärktes banden med länder i vår omvärld ytterligare. Det parlamentariskt brett förankrade beslutet var tydligt med utgångspunkten att Sverige bygger säkerhet med andra i vår omvärld. Om ett EU-medlemsland eller nordiskt land drabbas av katastrof eller blir utsatt för ett angrepp kommer Sverige att agera. Och vi förväntar oss att andra länder gör likaledes om Sverige hamnar i en sådan situation. Mot den bakgrunden ska Försvarsmakten ha förmåga att kunna ge och ta emot militärt stöd.

Solidaritetsförklaringen bygger med andra ord på en insikt om att det skett en successiv förändring av den säkerhetspolitiska verkligheten och lägger fast inriktningen att vi bygger säkerhet tillsammans med andra. Flertalet av de länder, med vilka vi uttalar solidaritet, ingår i försvarsalliansen Nato.

Nato sjösattes genom undertecknandet av det nordatlantiska fördraget den 4 april 1949. Mycket har hänt sedan dess. Omvärlden har genomgått stora förändringar, vilket naturligtvis har inneburit att försvarssamarbetet har utvecklats över tid. Inte minst har Sveriges roll i förhållande till organisationen successivt stärkts.

Fel! Okänt namn på

Under kalla krigets dagar var Sveriges kontakter med Nato få och de som togs var oftast topphemliga. Idag ser vi att förutsättningarna är helt annorlunda. Nato har genomgått en stor utveckling under de senaste tio åren. Senast i antagandet av försvarsalliansens ”comprehensive approach”, vilket enklast kan beskrivas som integrering av civila resurser vid kris- och konflikt-förebyggande arbete, såsom rättsvårdande, samhällsbyggande och sjukvårdsmässiga sådana, parallellt med militära insatser.

Två av tre svenska militära övningar genomförs nu tillsammans med Nato-länder. Nio av tio svenska soldater och sjömän står under Natobefäl vid fredsfrämjande insatser. Försvarsmakten genomförde 2009 totalt 61 övningar, varav endast 14 var helt nationella. Denna stora förändring är inte något som brett nått ut till svenska folket. Där hittar vi möjligtvis en av förklaringarna till att synen på ett Natomedlemskap i dagsläget hos en majoritet bland den svenska befolkningen är något ljum.

Sverige har alltså ett intensivt samarbete med Nato utan att för den skull innefattas av några försvarsgarantier. Vi ger alltså en hel del, lär oss mycket och utvecklar vår egen förmåga utan att egentligen dra nytta av de försvarsmekanismer som gäller för fullvärdiga medlemmar. Det är inte optimalt. Med ett medlemskap skulle våra möjligheter att påverka Natos politiska roll öka avsevärt. Visserligen kan vi indirekt få vissa beslut att gå i den riktning som är önskvärt, men genom att sitta med i den innersta kretsen skulle möjligheterna att komma med synpunkter när olika typer av övningsplaner läggs fram öka.

Förutsättningar för ett svenskt Natomedlemskap är förstås att det finns en bred parlamentarisk majoritet och ett folkligt stöd för ett sådant beslut. En förändring av detta omfång måste vara förankrat i en politisk process. Beslutet om att gå med i Nato måste vara tillräckligt starkt för att hålla ihop oavsett parlamentariskt läge.

Vi behöver lyfta fram verkligheten som den ser ut idag och ge svenska folket en möjlighet att fatta ett beslut på rätt bevekelsegrund. Vår uppfattning är att ett formellt Natomedlemskap på sikt skulle stärka Sveriges säkerhetspolitiska intressen. Det skulle ge oss större möjligheter att påverka och ta ansvar för en organisation som är central för vår egen och Europas säkerhet.

Med anledning av det som ovan anförts anser vi det rimligt att se över om Sverige bör ansluta sig till Nato.

Stockholm den 4 oktober 2012

Finn Bengtsson (M)